

Astronomdagarna – riktlinjer, rekommendationer och råd

Detta dokument är framtaget av KVA's nationalkommitté för astronomi och Svenska Astronomiska Sällskapet och ersätter dokumentet "Vitbok/Svenska astronomiska sällskapet och Nationalkommittén för astronomi/oktober 2013".

Astronomdagar arrangerades med ojämna mellanrum under 1958 till 1972 av Svenska astronomiska sällskapet (SAS), som sedan återupplivade dem 1999. Sedan dess har de ägt rum vartannat år. Tanken vid återstarten var att öppna en möjlighet för alla astronomer i Sverige liksom för svenska astronomer verksamma i utlandet att träffas, för icke forskningsverksamma astronomer att bli uppdaterade om forskningen och för svensk astronomi att visa upp sig.

Astronomdagarna är inte en specialistkonferens. De kan inte och ska inte försöka konkurrera med sådana. Programmet bör vara av värde även för astronomer som inte är aktiva forskare. Det finns en hel del sådana i Sverige – inom utbildningsväsendet, förvaltning, industri med mera. Det kan också dyka upp en eller annan avancerad amatörastronom.

Vem arrangerar? Arrangemanget har turnerat mellan de större institutionerna enligt följande ordning: Stockholm/SU, Göteborg/Chalmers, Lund/LU, Uppsala/UU, Kiruna/IRF. Det finns dock inget som hindrar att en mindre institution/grupp arrangerar astronomdagarna. I så fall stoppar man bara in dem där det passar och fortsätter sedan i den "vanliga" rotationen.

Från början var "Astronomdagen" 1 1/2 dag, därav "Astronomdagarna". Vid de senaste tillfällena har evenemanget vuxit till 2 1/2 dag med en hel eller halv dag vikt åt utflykter. Det finns inget krav på att programmet måste vara så ambitiöst.

Kostnader Arrangörsinstitutionen brukar bära större delen av kostnaderna. Någon anmälningsavgift är inte att rekommendera, möjligen kan exempelvis middagar delfinansieras. Nationalkommittén för astronomi har möjlighet att söka medel från Kungl. Vetenskapsakademien som kan användas som delfinansiering. Svenska astronomiska sällskapet kan betala för Nordenmarkföreläsningen och ibland för något mer, gärna för sådant som berör popularisering eller astronomins roll i samhället.

Programmet Arrangörsinstitutionen utformar programmet. Se nedan under SOC för några viktiga riktlinjer. Förutom programmet med talare bör det ges möjlighet att exponera postrar.

Riktlinjer – Science Organising Committee (SOC): dess sammansättning

Varje astronomdag skall ha en SOC. Ordförande för SOC utses av värdinstitutionen och kan lämpligen komma från den samma, men det är inget krav.

Ordförande lämnar förslag på SOC som skall godkännas av styrelsen för NK och styrelsen för SAS.

Det är viktigt att tänka på flöjande när SOC sätts samman

- SOC bör ha max tio och minst sex personer (exkl ordf)
- En jämn könsfördelning bör eftersträvas, om en sådan inte kan uppnås bör argument för varför det inte är möjligt medfölja förslaget

- De större institutionerna (Stockholm/SU, Göteborg/Chalmers, Lund/LU, Uppsala/UU, Kiruna/IRF) skall vara representerade.
- Det är väsentligt att flera forskningsområden är representerade. Det är aldrig möjligt att ha full täckning på alla områden men man bör undvika att ha flera personer med samma kompetens.
- Minst en av medlemmarna skall vara doktorand. Denna kan med fördel komma från värdinstitutionen.
- Det är önskvärt att SOC inte domineras av ett geografiskt område.

Rekommendationer – Science Organising Committee (SOC): dess arbete

SOC ges stor frihet att utforma programmet. Det vetenskapliga programmet bör belysa trender inom svensk astronomi och ge yngre forskare och doktorander en möjlighet att visa upp sig och sin forskning genom muntliga konferensbidrag. Möjlighet till att exponera poster genom korta posterpresentationer eller en poster viewing session är önskvärt. Det är viktigt att någon session viks åt utbildning, popularisering och astronoms roll i samhället.

Nordenmarkföreläsningen arrangeras av SAS som står för kostnaderna och utser föreläsare. Den är tänkt att vara ett festligt tillfälle när god föreläsarkonst premieras genom att en framstående astronomisk folkbildare får visa upp sig. Allmänheten inbjuds och dag, klockslag och plats bör väljas så att man kan få så stor publik som möjligt. Nordenmarkföreläsningen hålls alltid på svenska.

Rekommendationer

< mer här >

Råd

< mer här >